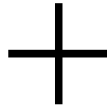

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΑΓΑΠΗΣ ΚΙ ΕΥΤΥΧΙΑΣ**Απλό γραμμικό μοντέλο**

- $dR/dt = a R + b J$
- $dJ/dt = c R + d J$
- όπου

R είναι η αγάπη του Ρωμαίου για την Ιουλιέτα

J είναι η αγάπη της Ιουλιέτας για τον Ρωμαίο

(ή μίσος αν είναι αρνητικές οι τιμές τους)

a , b , c , d είναι σταθερές που καθορίζουν τα
«ρομαντικά στυλ»

Να λυθεί το σύστημα για τις παρακάτω τιμές των
παραμέτρων

$$a > 0, b < 0, c < 0$$

και να ερμηνευτεί το αντίστοιχο «ρομαντικό στυλ»

Λύση

Μετασχηματισμός του απλού γραμμικού συστήματος σε
γραμμική διαφορική εξίσωση με σταθερούς συντελεστές .

$$dR/dt = a R + b J \quad (1)$$

$$dJ/dt = c R + d J \quad (2)$$

Παραγωγίζουμε την (1) και έχουμε

$$d^2R/dt^2 = a dR/dt + b dJ/dt \quad (3)$$

Πολλαπλασιάζουμε την (1) με d και την (2) με b και έχουμε

$$d \frac{dR}{dt} = ad R + bd J$$

$$b \frac{dJ}{dt} = cb R + db J$$

τις αφαιρούμε κατά μέλη και παίρνουμε

$$d \frac{dR}{dt} - b \frac{dJ}{dt} = (ad - cb)R \Rightarrow$$

$$b \frac{dJ}{dt} = d \frac{dR}{dt} + (cb - ad)R \quad (4)$$

η (3) με βάση την (4) γίνεται

$$d^2 R/dt^2 = (a + d)dR/dt + (cb - ad)R \Rightarrow$$

$$d^2 R/dt^2 + x \frac{dR}{dt} + y R = 0 \quad \text{όπου } x = -(a + d) \text{ και } y = ad - cb$$

Λύση της διαφορικής εξίσωσης $R'' + x R' + y R = 0$ (5).

Επειδή η συνάρτηση $R(t) = e^{ct}$ έχει την ιδιότητα ότι οι $R'(t)$ και $R''(t)$ είναι πολλαπλάσια της $R(t)$ είναι εύλογο να αναζητήσουμε λύσεις της μορφής e^{ct} .

Αντικαθιστώντας στην (5) έχουμε

$(c^2 + x c + y) e^{ct} = 0$ και εφόσον ο παράγοντας e^{ct} δεν μηδενίζεται έχουμε ότι το χαρακτηριστικό πολυώνυμο $c^2 + x c + y$ ισούται με 0

$$c^2 + x c + y = 0 \Rightarrow$$

$$c_{1,2} = [-x \pm \sqrt{(x^2 - 4y)}] / 2$$

περίπτωση 1

Αν $x^2 - 4y > 0$ οι c_1 και c_2 είναι πραγματικές και διακεκριμένες ρίζες. Οι συναρτήσεις $R_1(t) = e^{c_1 t}$ και $R_2(t) = e^{c_2 t}$ είναι δύο γραμμικώς ανεξάρτητες λύσεις εφόσον η ορίζουσα Wronski είναι διάφορη του μηδενός.

$$W(R_1, R_2)(t) = \begin{vmatrix} R_1(t) & R_2(t) \\ R_1'(t) & R_2'(t) \end{vmatrix} = (c_2 - c_1) e^{(c_2 - c_1)t} \neq 0$$

Συνεπώς η γενική λύση είναι η

$$R(t)=k_1 e^{c_1 t} + k_2 e^{c_2 t}$$

περίπτωση 2

Αν $x^2-4y<0$ οι c_1 και c_2 είναι μιγαδικές ρίζες . Έστω ότι $c_{1,2}=\alpha \pm \beta i$ με

$\alpha, \beta \in \mathbb{R}$. Τότε η γενική λύση είναι η

$$R(t)=k_1 e^{(\alpha-\beta i)t} + k_2 e^{(\alpha+\beta i)t}$$

Η μιγαδική αυτή λύση δίνει πραγματική λύση με τη βοήθεια του τύπου του Euler ($e^{i\theta}=\cos\theta+i\sin\theta$) .

περίπτωση 3

Αν $x^2-4y=0$, έχουμε δηλαδή διπλή ρίζα , τότε $c_1=c_2=c_0$ και προφανώς μία λύση είναι η $e^{c_0 t}$. Για να βρούμε μία δεύτερη γραμμικά ανεξάρτητη λύση , χρησιμοποιούμε τη μέθοδο του υποβιβασμού τάξης . Η γενική λύση είναι

$$R(t)=(k_1+k_2 t) e^{c_0 t}$$

Επιστροφή στο πρόβλημά μας .

$$c_{1,2}=[-x \pm \sqrt{(x^2-4y)}]/2 \Rightarrow c_{1,2}=[(a+d) \pm \sqrt{(a-d)^2+4bc}]/2$$

Η διακρίνουσα είναι θετική διότι $(a-d)^2 \geq 0$ και $4bc > 0$, διότι b, c ομόσημα .

Εμπίπτει στην πρώτη περίπτωση και άρα έχουμε

$$R(t)=k_1 e^{c_1 t} + k_2 e^{c_2 t} \quad \text{και λόγω της (1)}$$

$$J(t)=\frac{k_1}{b}(c_1 - a)e^{c_1 t} + \frac{k_2}{b}(c_2 - b)e^{c_2 t}$$

Για να ερμηνεύσουμε το «ρομαντικό στυλ» θα υποθέσουμε (τελείως εικονικά) ότι $R(0)=2$, $J(0)=2$, $a=2$, $b=-1$, $c=-1$ και $d=2$
 $c_1=3$, $c_2=1$

$$R(0)=2 \Rightarrow K_1+K_2=2$$

$$J(0)=2 \Rightarrow -K_1-2K_2=2 \quad \text{συνεπώς } K_1=6 \text{ και } K_2=-4$$

Οι συναρτήσεις R, J γίνονται

$$\begin{aligned} R(t) &= 6e^{3t} - 4e^t \\ J(t) &= -6e^{3t} + 8e^t \end{aligned}$$

Από την παρακάτω γραφική παράσταση (με γαλάζιο η C_R και με ροζ η C_J) φαίνεται ότι η αγάπη του Ρωμαίου δεν έχει ανταπόκριση. Παρόλα αυτά η αγάπη του αυξάνεται σε αντίθεση με αυτή της Ιουλιέτας που συνεχώς μειώνεται.

